

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202533
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6421202533.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Martina Štubniaka, vo veci starostlivosti o maloletého K. R., narodeného XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky O. F., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom R. XXX/X, XXX XX U. S. H. a otca K. R., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom K. XX, XXX XX H. C., právne zastúpeného JUDr. Zuzanou Morháčovou, advokátkou, so sídlom Haličská cesta 3200, 984 03 Lučenec, o zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 6P/157/2021-199 z 26. októbra 2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 6P/157/2021-199 z 26. októbra 2022 p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 26. 10. 2022 uložil otcovi maloletého XX.- R., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „otec“) prispievať na výživu maloletého K. R., narodeného XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloletý“ resp. „maloleté dieťa“) sumou 70,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého O. F., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „matka“), počnúc dňom 18. 08. 2021 (I. výrok) a zameškané výživné za obdobie od 18. 08. 2021 do 31. 10. 2022 vo výške 433,55 Eur je otec povinný zaplatiť v 14- tich pravidelných mesačných splátkach po 30,- Eur a v jednej splátke vo výške 13,55 Eur, splatných spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie so zaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti má za následok splatnosť celého zameškaného výživného (II. výrok). Súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol (III. výrok) s tým, že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/21/2019-67 zo dňa 07. 05. 2019 v časti určenia výživného (IV. výrok). O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že matka sa návrhom domáhala zvýšenia výživné na maloletého zo sumy 40,- Eur na sumu 130,- Eur s účinnosťou od 01. 09. 2021, odôvodňujúc zmenou pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktorý od septembra nastúpil do prvého ročníka základnej školy, s čím sa značne navýšili finančné výdavky na maloleté dieťa. Tiež poukázala na to, že maloletý je vo veku rýchleho rastu a neustále potrebuje primerané oblečenie a obuv, pomôcky na vyučovanie, stravu a pod..

Otec vo vyjadrení k návrhu na začatie konania so zvýšením výživného na maloleté dieťa nesúhlasil a zároveň pripojil potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti trvajúcej od 03. 11. 2021, stanovisko k trvaní nepriaznivého zdravotného stavu občana v hmotnej núdzi na účely ochranného príspevku zo dňa 11. 01. 2022 a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec o znížení pomoci v hmotnej

núdzi od 01. 10. 2021. Zároveň špecifikoval svoje výdavky, a to konkrétne poplatok za elektrinu vo výške 25,- Eur, za mobil vo výške 5,- Eur, za internet vo výške 10,- Eur, daň z nehnuteľnosti vo výške 74,77 Eur. Ďalej uviedol, že už v r. 2010 mal vážne zdravotné problémy, ktoré pretrvávajú dodnes. Vďaka finančnej pomoci blízkej rodiny dokáže prežiť a platiť liečbu u neurológa. Matka výživné na maloletého vymáha od neho prostredníctvom exekúcie. S maloletým je v kontakte telefonicky alebo prostredníctvom sociálnej siete.

Matka v písomnom podaní (č.l. 79 spisu) vyčíslila mesačné výdavky na maloletého v celkovej sume 239,- Eur (z toho školské výdavky 46,- Eur, výdavky na oblečenie a obuv 34,- Eur a ostatné výdavky na stravu, lieky, drogeriu a bývanie 133,- Eur).

Kolízny opatrovník súhlasil so zvýšením výživného, čo je v záujme maloletého, nakoľko sa zvýšili výdavky maloletého. Rozsah zvýšenia ponechal na zváženie súdu prvej inštancie po zohľadnení možností a schopností oboch rodičov, ako aj potreby a vek maloletého dieťaťa.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 07. 05. 2019 č.k. 12P/21/2019-67, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 14. 05. 2019, bol maloletý XX,- R. zverený do výchovy a starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 40,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01. 04. 2019. Pred rozhodnutím Okresného súdu Lučenec o úprave práv a povinností k maloletému rodičia žili spoločne ako partneri v rodinnom dome v obci H. C., zapísanom na LV č. XX, ktorého boli a naďalej sú podielovými spoluvlastníkmi o veľkosti podielu 1. V čase predchádzajúcej úpravy výživného rodičia maloletého dieťaťa nežili v spoločnej domácnosti. Matka mala v tom čase ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére W. F., na ktorú platil jej otec výživné vo výške 90,- Eur mesačne. Matka poberala rodinné prídavky na dve maloleté deti v sume 48,38 Eur. Matka bola nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny od 15. 03. 2019, pričom v období od 21. 03. 2016 do 14. 03. 2019 matka vykonávala podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia.

Otec býval v čase predchádzajúcej úpravy v spoločnej domácnosti s jeho maloletým synom K. R., na ktorého platila jeho matka výživné v sume 30,- Eur mesačne. Otec bol dobrovoľne nezamestnaný a bol poberateľom dávky v hmotnej núdzi v sume 200,40 Eur, a tiež poberal rodinné prídavky na maloletého XX,- R. vo výške 24,- Eur. Zároveň mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému XX% R. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepinoleté dieťa podľa osobitného predpisu. Maloletý K. mal v tom čase necelých 5 rokov a nenavštevoval materskú školu.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4 prvá veta, § 62 ods. 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine.

Súd prvej inštancie konštatoval, že za zmenu pomerov v zmysle Zákona o rodine vrátane judikatúry nemožno považovať akúkoľvek zmenu, avšak len takú, ktorá sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výške výživného. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti, dôležité pre určovanie výživného tak v čase starého, ako aj nového rozhodovania, a to na základe výsledkov dokazovania.

Podľa potvrdenia zamestnávateľa matky TOPPRES D.A, spol. s r.o. zo dňa 22. 08. 2022 matka dosiahla za obdobie posledných 12 mesiacov čistý priemerný mesačný príjem vo výške 568,45 Eur.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 12. 09. 2022 vyplynulo, že otec nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pričom z poslednej evidencie, ktorá trvala od 30. 04. 2008 do 01. 07. 2018, bol otec vyradený na vlastnú žiadosť. Otec pobera pomoc v hmotnej núdzi od 01. 02. 2004 a t.č. v sume 128,20 Eur. Otec bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie v obdobiach od 07. 01. 1993 do 27. 02. 1993, od 04. 08. 1995 do 14. 04. 1996, od 08. 01. 1997 do 14. 08. 2000, od 08. 01. 2001 do 30. 09. 2002, od 12. 11. 2002 do 15. 01. 2008 a od 30. 04. 2008 do 01. 07. 2018.

Súd prvej inštancie lustráciou v registri bánk zistil, že otec má vedený účet len v Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., na ktorom je evidovaný zostatok vo výške 3,75 EUR vrátane príslušenstva.

Súd prvej inštancie mal lustráciou v katastri nehnuteľností preukázané, že otec je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností evidovaných na liste vlastníctva č. N.v katastrálnom území Pondelok, obec U. C., a to rodinného domu a prislúchajúcich parciel v podiele 1. Zároveň je podielovým spoluvlastníkom rodinného domu evidovaného na liste vlastníctva č. K. v katastrálnom území Pondelok, obec H. C. v podiele 5/24. Ďalej je otec podielovým spoluvlastníkom pozemkov evidovaných na liste vlastníctva č. XXX a č. XX, v katastrálnom území N., obec H. C..

Matka je podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu evidovaného na liste vlastníctva č. 41 v katastrálnom území N., obec H. C. spolu s otcom. Matka je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie U. N. H., obec U. V. H., a to záhradnej chatky, prislúchajúceho pozemku a záhrady.

Podľa oznámenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Lučenci, okresného dopravného inšpektorátu zo dňa 19. 01. 2022 je otec vlastníkom osobného motorového vozidla zn. SEAT ALHAMBRA C. K. a nákladného prívesu.

Z lekárskej správy neurológa XX. P. zo dňa 14. 09. 2022 súd prvej inštancie zistil, že otec je od roku 2010 liečený pre závažné progresívne poškodenie nervových dráh v oblasti malého mozgu, pričom pri uvedenej neliečiteľnej diagnóze nie je predpoklad sústavného pracovného zaradenia. Jedná sa o degeneratívne ochorenie centrálného nervového systému, s poškodením v oblasti kľúčových životne dôležitých mozgových centier. Aj napriek opakovanej liečbe sa stav progresívne zhoršuje.

Matka v konaní pri výsluchu uviedla, že v súčasnosti žije spolu s maloletým K. a s maloletou dcérou W. F., ktorá pochádza z iného vzťahu, v jednoizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jej matky. Nového partnera nemá. Uhrádza pravidelné mesačné výdavky spojené s bývaním, a to nájomné vo výške 155,- Eur, poplatok za mobilný telefón v sume 14,- Eur, poisťky v celkovej sume 100,- Eur, poplatok za Magio internet a TV vo výške 27,- Eur. Na maloletého má bežné výdavky na stravu, oblečenie, hygienu, ako aj poplatok za školský klub vo výške 10,- Eur mesačne a príspevok na ZRPŠ vo výške 20,- Eur za rok. Maloletý je zdravý, neužíva žiadne lieky, avšak do budúcnosti jej vznikne výdavok na zubný strojček pre maloletého. Matka zároveň uviedla, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletej XX,-F., na ktorú poberá výživné od jej otca vo výške 90,- Eur mesačne. Otec nad rámec súdom stanoveného výživného na maloletého neprispieva žiadnou sumou, ani sa inak nepodieľa na výdavkoch na maloletého. Matka namietala, že výdavky otca, ktoré vo svojom vyjadrení špecifikoval, prevyšujú jeho preukázateľný príjem, ktorým sú dávky v hmotnej núdzi. Poukázala na to, že počas obdobia ich spolužitia v rokoch 2013 až 2019, mal otec vždy príjmy z čiernej práce, z ktorých uhrádzal aj svoje ďalšie výdavky na motorové vozidlo, naftu, poisťky a podobne. Otec predáva nábytok alebo motorky, a teda má vždy bočný príjem. Tiež poukázala na účelové správanie otca, ktorý podľa jej vyjadrenia počas ich spolužitia tvrdil, že nikdy nebude riadne pracovať, aby nemusel platiť výživné, ktoré mal na jeho ďalšie deti.

Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že došlo k podstatnej zmene na strane maloletého dieťaťa. Naposledy bolo o výživnom na maloletého rozhodnuté v roku 2019, kedy mal maloletý 5 rokov. V súčasnosti má maloletý 8 rokov a je žiakom 2. ročníka základnej školy. K zvýšeniu odôvodnených potrieb došlo u maloletého z dôvodu jeho vyššieho veku, ako aj plnenia školskej dochádzky, v súvislosti s ktorou vznikajú rôzne výdavky, najmä na poplatok za školský klub v sume 10,- Eur mesačne, príspevok na ZRPŠ vo výške 20,- Eur ročne, výdavky na školské pomôcky a iné potreby a aktivity súvisiace so školou. Matka uviedla na maloletého len bežné výdavky na stravu, oblečenie, obuv, hygienu, lieky, poisťku a pod. Súd prvej inštancie preto považoval návrh matky na zvýšenie výživného na maloletého za dôvodný.

Na strane matky nenastala zmena jej osobných pomerov, nemá nového partnera a rovnako má stále ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletej N.F., ktorú má v osobnej starostlivosti. Podstatná zmena ale nastala v jej príjmových pomeroch, keď predtým bola nezamestnaná a nemala žiadny príjem a súčasnosti je zamestnaná s čistým priemerným mesačným príjmom vo výške 568,45 Eur. Podstatná zmena nenastala v jej celkových majetkových pomeroch, keď v čase predchádzajúceho rozhodovania bola matka výlučnou vlastníčkou 1- izbového bytu v Poltári zapísanom na LV č. XXXX (ktorý v roku 2019 predala) a v súčasnosti je podľa výpisu z listu vlastníctva č. U. výlučnou vlastníčkou záhradnej chatky, prislúchajúceho pozemku a záhrady v katastrálnom území H., obec H.. Matka je zároveň spolu s otcom podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu evidovaného na liste vlastníctva č. T. v katastrálnom území N., obec H. C..

Taktiež u otca nenastala zmena jeho osobných pomerov a nepribudla mu ani ďalšia vyživovacia povinnosť, avšak zmena nastala v tom, že jeho maloletý syn V.R., nar. XX. XX. XXXX, ktorý bol v čase predchádzajúceho rozhodovania v jeho osobnej starostlivosti, bol rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 02. 06. 2021 č.k. 7P/8/2021-49 zverený do osobnej starostlivosti matky T. I. a jemu bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 30,- Eur mesačne. Táto vyživovacia povinnosť otca zatiaľ podľa oznámenia Okresného súdu Lučenec zo dňa 26. 09. 2022 (č.l. 179 spisu) nebola zrušená i napriek tomu, že dospelý K. R. je podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni zamestnaný, a preto je možné predpokladať, že otec si túto vyživovaciu povinnosť už neplní. Taktiež je možné predpokladať, že otec už nemá vyživovaciu povinnosť ani voči jeho ďalšiemu dospelému synovi K. R.ovi, nar. XX. XX. XXXX, ktorý je už tiež podľa lustrácie v I. poisťovni zamestnaný. Skutočnosť, že otec má ešte ďalšie dve vyživovacie povinnosti, otec vo svojom vyjadrení ani neuvádzal a nevyplýva to ani zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 12. 09. 2022 zo šetrenia pomerov v domácnosti otca maloletého (č.l. 137 spisu), preto podľa názoru súdu prvej inštancie otec má vyživovaciu povinnosť už len voči maloletému K. a túto zmenu pri svojom rozhodovaní zohľadnil.

Porovnávajúc príjmové pomery otca v tomto smere nastala zmena, keď v čase predchádzajúceho rozhodovania otec poberal dávky v hmotnej núdzi v sume 200,40 Eur a aktuálne poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 128,20 Eur.

Vo vlastníctve nehnuteľností u otca nenastala zmena jeho majetkových pomerov.

Súd prvej inštancie po zohľadnení všetkých zistených skutočností v zmysle Zákona o rodine zvýšil výživné na maloletého zo sumy 40,- Eur na sumu 70,- Eur, hoci by vzhľadom na vek a odôvodnené potreby maloletého dieťaťa bolo dôvodné určiť výživné aj vo vyššej výške, súd prvej inštancie však pri svojom rozhodovaní zohľadnil skutočnosti na strane otca, ktorý je vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav dlhodobo práceneschopný a podľa vyjadrenia odborného lekára - neurológa nie je predpoklad jeho sústavného pracovného zaradenia.

Ako vyplynulo z dokazovania, otec aktuálne nemá a ani dlhodobo nemal preukázateľný príjem zo zamestnania resp. inej zárobkovej činnosti. Podľa potvrdenia úradu práce (č.l. 141 spisu) bol otec vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie už od roku 1993 (v jednotlivých vymedzených obdobiach) a naposledy v období od 30. 04. 2008 do 01. 07. 2018, kedy bol z evidencie vyradený na vlastnú žiadosť. Otec poberá dávky v hmotnej núdzi od 01. 02. 2004 a toho času vo výške 128,20 Eur.

Hoci otec so zvýšením výživného vzhľadom na svoju finančnú situáciu a dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nesúhlasil, súd prvej inštancie neuveril tvrdeniu otca, že nedisponuje žiadnymi finančnými prostriedkami, resp. že nemá žiaden iný príjem, a možno predpokladať, že je pravdivé tvrdenie matky maloletého (ako osoby žijúcej s ním niekoľko rokov v partnerskom vzťahu a znalej jeho finančných pomerov), že si hoci len príležitostnou prácou zabezpečuje príjem, ktorý slúži na uspokojovanie jeho potrieb. Súd prvej inštancie pritom pri hodnotení schopností a možností otca prispievať na výživu maloletého zohľadňoval jeho celkové majetkové pomery, keď bolo v konaní nepochybne preukázané, že je vlastníkom motorového vozidla a nákladného prívesu, atiež podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, z predaja ktorých by mohol získať finančné prostriedky a podieľať sa na výžive maloletého dieťaťa.

Súd prvej inštancie zdôraznil, že výživné na maloleté dieťa má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča. Nie je ani spravodlivé, aby bola podstatná časť vyživovacej povinnosti prenesená len na jedného rodiča, ktorý si v prvom rade plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Výživné, ktoré bolo naposledy na maloletého určené, len málo prevyšuje sumu minimálneho výživného podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine a podľa názoru súdu prvej inštancie nepostačuje na uspokojenie potrieb maloletého, preto súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloletého na sumu 70,- Eur a v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol.

Súd prvej inštancie zvýšil výživné na návrh matky v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 Zákona o rodine odo dňa začatia súdneho konania, t.j. počnúc dňom 18. 08. 2021 a zároveň určil ročné výživné za obdobie od 18. 08. 2021 do 31. 10. 2022 vo výške 433,55 Eur. Za mesiac august 2021 tak vzniklo otcovi zameškané výživné za 14 dní (od 18. 08. do 31. 08.) v sume 13,55 EUR ($(30 \text{ (rozdiel medzi sumou 70,- Eur - zvýšeným výživným a sumou 40,- Eur - doterajším výživným)} / 31 \text{ (počet dní v mesiaci august)} \times 14 \text{ (počet zostávajúcich dní)} = 13,55 \text{ Eur})$). Za mesiace september 2021 až október 2022 vzniklo otcovi zameškané výživné v sume 420,- Eur (14×30). Otcovi tak vzniklo zameškané výživné v celkovej sume 433,55 Eur, ktoré súd prvej inštancie uložil otcovi zaplatiť v 14-tich pravidelných mesačných splátkach po 30,- Eur a v jednej splátke vo výške 13,55 Eur, splatných spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie, pričom omeškanie so zaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti má za následok splatnosť celého zameškaného výživného.

Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/21/2019-67 zo dňa 07. 05. 2019 v časti určenia výživného.

O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie otec podal včas odvolanie. Žiadal o zníženie výživného. Poukázal na svoj zdravotný stav, ktorý sa zhoršuje. Jeho príjem je 128,20 Eur, pričom keď zaplatí elektriku a výživné, zostane mu 50,- Eur. Podľa jeho názoru je rozsudok súdu prvej inštancie neľudský a bezcitný. V roku 2010 mal zápal mozgu a po dlhej liečbe mu zistili cystu v predĺženej mieche a poškodenie nervových dráh. V júni 2021 sa mu zdravotný stav zhoršil, ktorý trvá až doteraz. Užíva predpísané opioidné lieky proti bolesti.

3. Kolízný opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otec by sa mal taktiež ako ona podieľať na finančnej podpore maloletého. Podotkla, že otec maloletému do 5 rokov nekúpil absolútne nič (žiadne mlieko, plienku, oblečenie, hračku atď.), až na základe súdneho rozhodnutia začal prispievať na výživu maloletého vo výške, ktorá otcovi vyhovovala (20,- Eur resp. 30,- Eur).

Aktuálne sú výdavky na maloletého vyššieho, keďže maloletý v septembri r. 2021 začal navštevovať základnú školu. Ona žiadala výživné na maloletého v sume 130,- Eur, čo nie je ani polovica nákladov na maloletého, pričom súd prvej inštancie zvýšil výživné na sumu 70,- Eur.

Poukázala na to, že otec „oficiálne“ poberá sociálnu podporu od r. 2003, avšak vždy mal „čierny príjem,“ z ktorého si žije „normálny život.“ Podotkla, že jeho otcove mesačné výdavky sú omnoho vyššie (minimálne v sume 248,- Eur), než je suma 128,- Eur, ktorú poberá, pričom mu žiadna organizácia ani rodina nepožičiava. Je to jednoznačné, že žije z „čiernych príjmov.“

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky a k vyjadreniu kolízného opatrovníka poukázal na to, že tvrdenia matka o jeho „čiernom príjme“ sú iba jej hypotetické konštatovania, pričom nemá žiadnu vedomosť o súčasnom spôsobe jeho života otca, ako ani o jeho zdravotnom stave, keďže s ním nežije už takmer 4 roky.

Súd prvej inštancie uveril tvrdeniam matky, ktoré sú založené iba na jej ničím nepodložených domnienkach.

Podľa jeho názoru súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnil jeho nepriaznivý zdravotný stav, ktorý sa iba zhoršuje, pričom výšku výživného neoponechal v pôvodnej výške a nezamietol návrh matky, ale ho ešte zvýšil. Jeho práceneschopnosť naďalej trvá.

I v závere lekárskej správy zo dňa 31. 03. 2022 K.. C. P. konštatoval progresívny vývoj degenerácie nervových dráh v rámci základného ochorenia na úrovni predĺženej miechy a cervikálnej s pridruženými komplikáciami poruchami močenia a slabosťou dolných končatín. Z tohto záveru jednoznačne vyplýva, že okrem základného ochorenia, ktoré bez tak komplikuje v značnej miere kvalitu jeho života, sú pridružené aj ďalšie komplikácie ako slabosť dolných končatín, závrate, pocit neistoty, inkontinencia, bolesti v záhlaví a hlavy a sporadický titinus. V anamnestickvej časti predmetnej správy je uvedené, že choroba je už v takom štádiu, že nedokáže udržať moč a jeho stav sa progresívne zhoršuje.

Práve aj z týchto dôvodov nie je schopný maloletého už dlhšiu dobu navštevovať a mať s ním pravidelný osobný kontakt. Kvôli pretrvávajúcim symptómom nie je istý jazdou autom na väčšiu vzdialenosť a styk s maloletým mu neumožňuje ani jeho nepriaznivá finančná situácia, v ktorej sa v posledných mesiacoch nachádza.

Bez finančnej pomoci jeho blízkej rodiny, by nedokázal momentálne vyžiť a ani aspoň v minimálnom rozsahu si uhrádzať liečbu, od ktorej závisí jeho každodenný život. Finančnú pomoc mu poskytuje predovšetkým jeho sestra pani O. K. z D..

Akýkoľvek „čierny“ príjem popiera. Jediným jeho príjmom sú dávky v hmotnej núdzi. Zároveň bol nútený podať si žiadosť o invalidný dôchodok ako aj o ochranný príspevok občana nachádzajúceho sa v hmotnej núdzi s nepriaznivým zdravotným stavom.

Skutočnosť, že sa nachádza v takejto nepriaznivej situácii nasvedčuje aj samotné exekučné konanie, ktoré sa počnúc mesiacom apríl 2022 voči nemu vedie pod sp.zn.: 336EX 287/22. To, že k rukám matky začal zasielať nižšie výživné, nebolo z jeho strany úmyselné.

Jeho príjem oproti predchádzajúcej úprave vyživovacej povinnosti poklesol, avšak aj napriek tomu súd prvej inštancie výšku výživného zvýšil zo sumy 40,- Eur na sumu 70,- Eur mesačne.

Bol toho názoru, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom výška výživného nezodpovedá jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom a je pre neho likvidačná.

V zmysle § 62 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine má dieťa právo sa podieľať na životnej úrovni rodičov. V prospech maloletého dieťaťa je výklad tohto zákonného ustanovenia v tom zmysle, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni toho z rodičov, ktorého životná úroveň je vyššia. V posudzovanej veci vyššiu životnú úroveň má matka, pričom je pravdou, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča, ale nemôže žiť na jeho úkor nad svoje pomery, a teda maloletý sa musí prispôbiť jeho životnej situácii v dôsledku jeho zhoršenému zdravotnému stavu.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd návrh matky v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie.

7. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že otec má výdavky v súvislosti s používaním motorového vozidla (zákonné poistenie, pohonné hmoty). Otec je vlastníkom nehnuteľností, príviesného vozíka, na ktorom preváža nábytok, ktorý predáva a prílepšuje si finančne. To, že mu sestra finančne prispieva, je klamstvo. 500,- Eur jej už určite vrátil resp. vráti, keďže jeho sestra počas spolužitia mala pôžičky na dovolenky. Poukážky vo výške 650,- Eur sú z obdobia po začatí konania, po jej vyjadrení z marca 2022, keď tvrdila, že otcovi sestra finančne nepomáhala. Zdôraznila, že otec poberá dávky v hmotnej núdzi od r. 2004, aby svojim predchádzajúcim partnerkám nemusel platiť vyššie výživné, čo jej stále hovoril otec. Kým s ním žila v spoločnej domácnosti, otec bol schopný platiť výživné na 3 deti a platiť pôžičku vo výške 50,- Eur mesačne a teraz nie je schopný platiť výživné na jedno dieťa v sume 70,- Eur mesačne.

8. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky (ktoré nebolo doručené matke ani kolízному opatrovníkovi z dôvodu, že sa jednalo o ďalšie podanie otca, ktorého doručenie nebolo potrebné v zmysle § 374 ods. 3 druhá veta Civilného sporového poriadku v znení neskorších právnych predpisov na zachovanie práva na spravodlivý proces) poprel výdavky v súvislosti s používaním motorového vozidla, pričom zotrval na tom, že mu sestra finančne vypomáha a to osobne, preto nevie predložiť ďalšie poštové poukážky. Opätovne sa vyjadril k svojmu zdravotnému stavu. Podotkol, že platil výživné len na jedno dieťa a nehnuteľností a huteľné veci, ktoré vlastní, sú nepatrnej hodnoty.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku v znení neskorších právnych predpisov - ďalej aj „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

10. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

12. Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok súdu prvej inštancie je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty otca v odvolaní.

13. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zákon o rodine explicitne nevyžaduje na zmenu súdnych rozhodnutí podstatnú zmenu okolností, napriek tomu, vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru.

Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. V zmysle záverov aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len prípady, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomeroch s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom súdnom spise vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu súdному rozhodnutiu. Tým je odôvodnená požiadavka na dôkladné zistenie skutkovej situácie v rámci konaní o výživnom. Zmenu pomeroch možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu. Z daného vyplýva, že existenciu zmeny, ktorá dosahuje relevantnú intenzitu pre zmenu rozhodnutia, posúdi súd a to porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného a to v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomeroch, čím sa rozumie výrazná zmena tých okolností na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, ktorá môže spočívať buď v zmene subjektívnych ale i objektívnych skutočností, ktoré súvisia so zmenou v oblasti príjmových pomeroch, výdavkov, celkových majetkových pomeroch, zmenou potrieb dieťaťa z dôvodu začiatku plnenia školskej dochádzky, prechodom medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou zdravotných pomeroch, stratou zamestnania, dlhodobou práceneschopnosťou, vznikom novej vyživovacej povinnosti, nadobudnutím spôsobilosti dieťaťa samostatne sa živiť a pod..

15. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v posudzovanej veci správne v súlade s ustálenou judikatúrou porovnal aktuálne pomery na strane maloletého dieťaťa i na strane rodičov v porovnaní s prechádzajúcou úpravou výživného vychádzajúc z rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/21/2019-67 zo dňa 07. 05. 2019.

16. Keďže otec si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu plní len v obmedzenom rozsahu (t. j. v sume, ktorá bola určená pôvodným rozhodnutím resp. v sume nižšej než súdom určené výživné), pričom v súvislosti s platením výživného otec nezohľadnil to, že u maloletého dieťaťa došlo k zmene pomeroch, preto na základe návrhu matky musel o zvýšení výživného rozhodnúť súd.

17. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Zákonná vyživovacia povinnosť rodičov k deťom má zabezpečiť uspokojenie všetkých životných potrieb dieťaťa, ktorých uspokojenie je potrebné pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj. Za týmto účelom zákonodarca v § 62 ods. 5 Zákona o rodine stanovil, že vyživovacia povinnosť má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Určenie jej rozsahu vychádza z dvoch základných hľadísk. Prvým aspektom sú odôvodnené potreby dieťaťa a druhým aspektom sú individuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého z rodičov. Odôvodnené potreby sú najmä náklady spojené s jeho výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady so vzdelávaním a výchovou.

19. Odvolací súd uvádza, že v posudzovanej veci boli splnené zákonné podmienky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, pretože primárnou zákonnou podmienkou pre určenie (eventuálne zvýšenie) výživného je zabezpečenie oprávnených potrieb oprávnenej osoby, teda v tomto prípade maloletého XXXX. Je nesporné, že jeho oprávnené potreby od predchádzajúcej úpravy výživného, teda od roku 2019 vzrástli, čo je objektívne dané jednak všeobecným nárastom všetkých nákladov, ale nárast nákladov na ich výživu a na uspokojenie ich osobných potrieb sa prirodzene prejavil i v súvislosti s jeho vekom, s plnením školskej dochádzky, v súvislosti so zdravotným stavom maloletého, záujmami. Určená výška výživného zohľadňuje i to, že osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje (i v čase predchádzajúcej úpravy výživného) zabezpečovala výhradne matka, a že táto jej osobná starostlivosť fakticky predstavuje naturálny ekvivalent materiálnej hodnoty, čiastočne zodpovedajúci tomu, čo je otec povinný mu poskytovať vo forme výživného.

20. Tým, že súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa zvýšeným výživným odo dňa podania návrhu, realizoval splnenie primárnej zákonnej podmienky

pre určenie výživného, ktorou je zabezpečenie časti oprávnených potrieb maloletého dieťaťa ako nezaopatreného dieťaťa v rozsahu primeranom životnej úrovni povinného rodiča, teda otca. Je nepochybné, že výživné v sume 70,- Eur mesačne pokryje len časť jeho nevyhnutných potrieb a na úhrade zostávajúcej časti jeho potrieb musí participovať matka.

21. Súd prvej inštancie správne zistil, že otcovi od predchádzajúcej úpravy výživného na maloletého ubudli dve vyživovacie povinnosti (XX., nar. XXXX a k K. R.ovi, nar. XX., ktorí sú zamestnaní), pričom aktuálne má otec len jednu vyživovaciu povinnosť a to k maloletému K..

22. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec dlhodobo (i včase predchádzajúcej úpravy výživného) nevykonáva (nevykonával) žiadnu pracovnú činnosť u zamestnávateľa a aktuálne (i včase predchádzajúcej úpravy výživného) nie je (nebol) vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pričom v evidencii uchádzačov o zamestnanie bol otec vedený v obdobiach od 07. 01. 1993 do 27. 02. 1993, od 04. 08. 1995 do 14. 04. 1996, od 08. 01. 1997 do 14. 08. 2000, od 08. 01. 2001 do 30. 09. 2002, od 12. 11. 2002 do 15. 01. 2008 a od 30. 04. 2008 do 01. 07. 2018, kedy bol otec vyradený na vlastnú žiadosť. Otec je dlhodobo poberateľom dávky v hmotnej núdzi, a to od 01. 02. 2004.

23. Pokiaľ otec upozorňoval na svoj nepriaznivý zdravotný stav, odvolací súd konštatuje, že otec i v čase predchádzajúcej úpravy výživného v súdnom konaní uvádzal problémy s krčnou chrbticou, mal cystu v predĺženej mieche, závrate, nevedel otočiť hlavou, pričom z obsahu spisu nevyplýva, že otec dlhodobo nemohol, resp. nemôže kvôli zdravotnému stavu vykonávať žiadnu pracovnú činnosť (čo i len v obmedzenom rozsahu), eventuálne sa jedná o osobu ťažko zdravotne postihnutú, ktorej miera funkčnej poruchy je najmenej 50 % podľa postihnutia zaradeného v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ani z lekárskej správy neurológa K.. C. P. zo dňa 14. 09. 2022 (č.l. 156 spisu) nie je možné vyvodit', že by zdravotný stav absolútne otca diskvalifikoval z možnosti dosahovať príjem z pracovnej činnosti.

24. Odvolací súd poukazuje na princíp potenciality príjmov, ktorý výrazne ochraňuje záujmy oprávneného (dieťaťa) z dôvodu, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, a teda siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať.

25. Zdôvodnenie aplikácie tohto princípu sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby sa jeho konaním znižoval jeho rozsah. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napríklad zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, ďalej môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť, alebo pracovný pomer, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok skončenie pracovného pomeru a pod.. Obdobne možno posudzovať situáciu zamestnanca s určitou kvalifikáciou, v dôsledku čoho objektívne môže vykonávať prácu v lepšie ohodnotenej pracovnej pozícii. Za vzdanie sa majetkového prospechu sa spravidla považuje i odmietnutie dedičstva, výhry, daru. Dôsledkom aplikácie princípu potenciality je, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu, t.j. príjmu pred zmenou výhodnejšieho zamestnania, príjmu, aký by dosahoval vo vyššie ohodnotenej pozícii, z príjmu, ktorý by dosahoval pred skončením pracovného pomeru, resp. vychádza z majetkových pomerov, ktoré by dosiahol v prípade nevzdania sa majetkového prospechu.

26. Podľa názoru odvolacieho súdu je v objektívnych možnostiach a schopnostiach otca (pri využití i svojho obmedzeného pracovného potenciálu), získať príjem, z ktorého by si mohol plniť vyživovaciu povinnosť v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine, pričom na strane otca neboli preukázané okolnosti, ktoré by mu bránili zamestnať sa, zabezpečiť si stabilný, vyšší príjem než aký má otec dlhodobo (od r. 2004) z dávky v hmotnej núdzi, a to aj na základe dohody o pracovnej činnosti s prihliadnutím na zdravotný stav otca.

27. Pokiaľ otec poukázal na to, že aktuálne je práceneschopný, odvolací súd konštatuje, že ani dočasná pracovná neschopnosť otca, ktorý dlhodobo nevykonáva pracovnú činnosť a jeho príjem sa v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti nezmenil (neznížil), keďže otec poberá i naďalej dávku v hmotnej núdzi, nie je dôvodom na zamietnutie návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa.

28. Odvolací súd dodáva, že matka i v konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12P/21/2019 zdôrazňovala, že otec predáva použitý nábytok a otec jej hovoril, že je nezamestnaný preto, aby nemusel platiť vyššie výživné na svoje deti s tým, že i v tomto konaní matka konzistentne tvrdila, že otec má príjem z nelegálnej práce z dôvodu, aby nemusel na maloletého platiť zvýšené výživné. Odvolací súd (zhodne s názorom prvoinštančného súdu) konštatuje, že tvrdenia matky ohľadne tendenčného správania otca nie sú zavádzajúce, pričom otec v konaní ani len nešpecifikoval všetky svoje výdavky, avšak i z parciálnych výdavkov uvedených otcom v konaní (č.l. 28, 63 spisu) vyplýva, že jeho reálne výdavky preyšujú jeho príjem z dávky v hmotnej núdzi, a teda otec nevyvrátil tvrdenia matky o jeho účelovom správaní sa. Zároveň otec v konaní nepreukázal, že každý kalendárny mesiac mu jeho rodina bezodplatne finančne vypomáha.

29. Súd prvej inštancie správne prihliadol i na to, že otec je vlastníkom nehnuteľností i hnutelných vecí (motorového vozidla, prívesu nákladného), a teda nejde o osobu, ktorá by nevlastnila žiaden majetok.

30. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča.

31. Preskúmaním vecí odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zvýšení výživného zistil skutočný stav a na základe neho rozhodol vecne správne, pričom zohľadnil všetky zákonné aspekty a s účinnosťou odo dňa podania návrhu zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému K. tak, že počnúc dňom 18. 08. 2021 otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 70,- Eur mesačne (zo sumy 40,- Eur mesačne). Podľa názoru odvolacieho súdu takto určené výživné zabezpečí pokrytie časti základných potrieb maloletého K..

32. Odvolací súd zdôrazňuje, že zákonná úprava kladie dôraz na povinnosť každého rodiča upraviť si svoje osobné a zárobkové pomery tak, aby v prvom rade bol schopný plniť si riadne a včas vyživovaciu povinnosť voči svojim nezaopatreným potomkom. V tomto prípade sa odvolací súd stotožňuje s názorom prvoinštančného súdu, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť zvýšené výživné v prvoinštančným súdom určenej výške, a to i s prihliadnutím na zdravotný stav otca, pretože ak by súd prvej inštancie neprihliadol na zdravotný stav otca, nezamietol by návrh matky na zvýšenie výživného v preyšujúcej časti, keďže matka vyčíslila mesačné výdavky na maloletého v celkovej sume 239,- Eur.

33. V konaní nebolo sporné, že otec v období od 18. 08. 2021 do 31. 10. 2022 neplatil zvýšené výživné na maloleté dieťa, preto súd prvej inštancie správne rozhodol aj o zročnom zvýšenom výživnom.

34. Odvolací súd obiter dictum uvádza, že maloletý N. je ako každé maloleté dieťa odkázané na výživu dvoch jemu najbližších osôb - svojich rodičov, t.j. matky a otca. Pre maloletého K. pre zabezpečenie jeho základných životných potrieb je nevyhnutné, aby otec prispieval na jeho výživu zvýšeným výživným, pretože maloletý Markus potrebuje každodennú stravu (raňajky, desiatu, obed, olovrant, večeru), ošatenie, obuv, hygienické potreby, školské pomôcky atď.. Suma 70,- Eur mesačne predstavuje sumu 2,30 Eur denne, ktorá nezabezpečí maloletému ani len dennú stravu. Otec si musí uvedomiť, že maloletý ho bytostne potrebuje, pretože na svoje živobytie si maloletý K. nemôže a nevie zarobiť a v tejto fáze života maloletý je závislý výlučne od neho.

35. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods.1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil vrátane závislého výroku o trovách konania (V. výrok), pretože súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ustanovenie § 52 CMP.

36. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval odvolací súd ustanovenie § 57 CMP, ktoré ustanovuje: „O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.“ Odvolací súd v súlade s ustanovením § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže CMP neustanovuje inak.

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP)

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Odvolací súd poučuje účastníkov v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).